

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Helyben házhoz hordva negyedévre . . 1 kor. 80 fill. Vidéken postán küldve negyedévre . . 3 kor. 60 fill.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. VERÉB GYULA.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Szabadka, IV. Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300. Kéziratok nem adatkak vissza. Hirdetések Árszabály szerint.</p>
---	---	--

Azok a barátok!

Manapság nincs más jótékony-ság, csak a szabadkőműveseké. A hárompontos testvérek, vagy a szekereik elé fogott laikusok, sippal, dobbal, nyári hegedűvel járják be az országot és pumpolják a közönségtől, a jótékony-ság cégére alatt, az ugynevezett társadalmi adót. A jerikói falakat ledöntő trombita-harsogás semmi ahhoz a lármához képest, amit a zsidó-testvérek lapjaikban ilyenkor csapnak. Egeket verő zaj, hogy a földieket kényszerítse társadalmi adófizetésre. Valóságos jótékony-sági szinpaddá várásolják át a városok utcáit, melyekben a jótékony-ság kosztümében járnak-kelnek a humanizmus papnői, a jótékony-ság reklámsörgőivel a nyakukban.

Folyik is be a társadalmi adó. Persze a vámot kiszedik belőle a jótékony-ság hátán kapaszkodó hárompontos testvérek. Egyik-másik zsiros hivatalokhoz jut, a harmadik-negyedik a társadalomban szerez anyagilag jövedelmező pozíciót, az ötödik-hatodik sem marad megjutalmazatlanul. A jótékony-ságnak jut is marad is. Valóságos csinpanz-kapaszkodást visznek véghez a türelmes médiumképen görnyedező társadalom nyakán. És a társadalom maga nyújtogatja hosszúra a nyakát, hogy a hárompontos testvérek minél magasabbra kapaszkodhassanak.

Es ezek az alakok legnagyobb ellenségei a barátoknak, a klerikálisoknak s erre jogcímet első sorban is a maguk javára kizsákmányolt jótékony-ság révén formalnának.

Hát nézzük csak azokat a barátokat; inkább ezeknek a jótékony-ságát a szabadkőműves jótékony-sággal szemben. Csak a szabadkaiakat.

A szabadkai szent-ferenczrendi szerzetesek egy évben 10788 koronát juttattak a katolikus népkonyhának azon kívül, amit maguk osztanak ki a szegények között. És nem dicsekszenek vele. Nem is kényszerítik a társadalmat, hogy segítsen nekik a jótékony-ság munkájában. Aki segíti őket, azt áldják imáikban. Nem várnak a jótékony-ságért jutalmat; nem szednek vámot a jótékony-ság filléreiből.

Az összes magyarországi szabadkőművesek nem áldoznak egy évben az önzetlen jótékony-ság oltárára any-

nyit, mint a szabadkai barátok s még a hárompontos testvérek haragszanak a barátokra, még ők dicsekszenek jótékony-sággal.

Nem gáncsoljuk azokat, akik a szabadkőművesség révén is jótékony-ságot gyakorolnak; de jobban tennék, ha nem az ő révükön tennének jót, mert jótékony-ságuk első sorban olyanokat segít, akik e segínyt a krisztusi szeretet rovására, önérdkeik istápolására használják. Bizony-bizony, nem ártana ellenőrizni ezt a jótékony-ságot, számadást kérni ettől a jótékony-ságtól. Csakhamar kiszülne, hogy a jótékony-sági szabadkőműves intézményekben mennyit emésztenek föl a kezelési költségek s egyéb ugynevezett propagálási költségek.

Igy ezután a társadalom hamarosan ki is ábrándulna abból a mámorból, amelybe a jerikói trombiták döntik. A társadalom tekintete hamarosan odafordulna azokra az igénytelen, nélkülöző, a szabadkőművesek által gunyolt, üldözött barátokra, akik a krisztusi szeretettől lelkesítette esendben, zajtalanul, elismerést, jutalmat, kitüntetést nem várva, csak Szabadkán többet áldoznak a jótékony-ság oltárán, mint Magyarország összes hárompontos szabadkőművesei.

Jó lesz előlött Szabadkán is gondolkodni, mert itt is kezd már mozogni a szabadkőművesség. Itt is vannak már jelek, melyekből csalhatatlanul arra kell következtetnünk, hogy a jótékony-ság cégére alatt akarják megszerezni maguknak a hatalmat, hogy elevenek és holtak fölött ítélkezessenek, üldözhesék azokat a barátokat, s akik szót mernek emelni a barátok mellett, üldözhesék csupán csak azért, mert a barátok becsületes jótékony-sága csunya, de megérdemelt csunya színben tünteti föl a hárompontos testvérek jótékony-ságát.

Népgyűlés Zentán.

Elmult vasárnap a keresztény szociális egyesület nyilvános népgyűlésen adott kifejezést Andrassy pluralitás lényegű választójogi reformjavaslata elleni tiltakozásának. Szmracsányi György orsz. képviselő alapos kritika tárgyává tette ezt az ugyanis eléggé nyakunkra nőtt zsidóságnak feltétlen kedvező javaslatot, amely a hazát vérével könynyével és verejtékével áztató, országalapító és fentartó keresztény magyar népet egyenesen háttérbe szorítja. Keserű humorral jelenté ki, hogy ezen reform szerint lesz-

nek: egy-, két- és három literes választók; azok pedig, kik tizen választanak egyet, deciliteres szavazók lesznek. Ezek természetesen kényszerülnek maguk közül a legbutábbat szavazóul választani, mert ha kiszülne róla, hogy írni-olvasni tud, már nem lehet a tíznek megbizotta.

Szmracsányi markáns vonásokkal esetezte még a zsidók veszedelmes térfoglalását, majd a katolikus öntudat fejlesztésére, a keresztényszociálizmus, a katolikus népszövetség és sajtó pártolására való buzdítással fejezte be hatásos szónoklatát.

Igazán egyike volt e gyűlés a legsikerültebbeknek. Mint örült az a három ifju üresbű idealista munkája eredményének, 670 népszövetségi tag és 300 keresztényszocialista lelkesült gárdáját látva éreztük, hogy létezőnk, s egyelőre ez is elég; és még valamit. Azt, hogy az egykor diadalmas jakabhad összemegy, mint a szamárbőr. Eddig minden katolikus gyűlést megzavartak, most már mukkanni sem mertek. Nagy bajban lehetnek, ha már a szegény inasgyerekek filléreire szorúlnak, akik közül száznál többet beirtak egyesületükbe.

Persze a pásztorok ily lélekorozásra nem fognak elaludni.

Főtisztelendő Hegedüs Lénárd esperes plébános urnak.

A „Bácskai Napló“ november 19-diki számában megjelent cikkem egyedül és kizárólag „Annak, akit illet“ van ajánlva! Természetes dolog, hogy akit nem illet, joga van azt magától elhárítani. Ma becses figyelmére méltatta jogos védekezésemet, találhatott abban több dolgot, ami Önre nem vonatkozhatik. De megvallom, akad egy-két pont, amit olybá vehetett, mintha Önnek is szólna. Nyíltan megvallom, amikor irtam, Önre is gondoltam; van azonban annyi lelkierőm, hogy öntől azért, hogy csak gondolatban is főtételeztem ily szeretetlenséget: ezennel ünnepélyesen bocsánatot kérek!

A kilencvenes évek elején címemre küldött, a bajai káplánoknak szóló, szemem szedett gorombasággal irt nyílt levelezőlapot kaptam egy fiatal paptársunktól. Fölvilágosítást kértem, hogyan jutottam boldogító szeretetének ily megnyilvánulásához? mire ő lakonice így felelt: Ha a címet eltévesztettem, ad át annak, akit illet. Távol legyen tőlem főtisztelendő uramat üzenetek kézbesítésére kérnie fel, hanem még egyszerű elnézését kérve, szóljon a cikk egyedül csak „Annak akit illet.“

Evetovics János.

— **Katolikusok!** Ne feledjétek, mit mondott Ketteler, mainzi püspök:

— Akinek manapság a kath. sajtó iránt nincs érzéke, az ne tartson számot arra, hogy katolikusnak nevezzék!

Keresztény szociálisták! Testvéreink!

Megjelent a Keresztény Szociálisták Naptára az 1909-ik évre. Nagy fáradtsággal, nagy áldozat árán adta ki Szövetségünk naptárunk második évfolyamát, amely ugy kiállításra, valamint tartalomra nézve bátran felveheti a versenyt az összes naptárakkal.

Tudjátok nagyon jól, keresztény szociálista testvéreink, hogy mi a jó Istenen kívül csak saját erőnkben bízhatunk. Azt is tudjátok, hogy ha keresztény szociálisták vagyunk, kötelességeink is vannak önmagunk és mozgalmunk iránt is. Nem kérünk lehetlent tőletek. Ha már vesztek, vegyétek meg a mi naptárunkat. Ne adjuk pénzünket olyan naptárért, amely nem a miénk. Annyi kötelességtudást elvárhatunk minden keresztény szociálistától, hogy azt a pár fillért, amit e célra szán, ne másnak, hanem saját magunk erősítésére és eszméink terjesztésére fordítsuk.

Dicsékvés nélkül mondhatjuk, hogy naptárunk olyan, aminőnek egy jó, tanulságot és szórakoztatást nyújtó naptárnak lenni kell. Ha még annyira sem vagyunk fejelemezettek, hogy ily csekély, nem is áldozatot — mert hisz erről szó sem lehet — csak akaratot nem tudunk hozni igaz ügyünkért, akkor valóban nem érdemeljük meg a keresztény szociálista nevet.

Keresztény szociálista testvérek! Rendeljük meg a saját naptárunkat!

Tartalom:

1. Naptári rész: Törvény szerinti bélyegrovat. Naptári rész. Csillagászati tudnivalók. A felső uralkodóház. Levélpósta tarifák. Betűrendes névnapmutató. A magyar fejedelmek.

2. Szépirodalmi, tudományos, közhasznú rész. Tárogató. Költemény. Irta Szepessy László. A keresztény szociálisták. Prohászka Ottokártól. Kép az életből. Elbeszélés. Kócsán Károlytól. Alakítsunk keresztény hitelszövetkezeteket. Szücs Gézától. Uri parasztk. Kincs Istvántól. A mi erőnk, a mi gyengeségünk. Mészáros Bélától. A keresztény szociálisták és az intelligencia. Radnay Józseftől. Kuruc karácsony. Történelmi elbeszélés. A blokkról. Velics Antaltól. A kereszt. Elbeszélés. Petrassevich Gézától. Adatok az agrárszociálistákhoz. Huszár Károlytól. Hogyan hadakoztak Rákóczi vitézei. Történelmi csevegés. Nélkülözhetetlen fegyver. Moldován Lajostól. Világkronika dióhéjban. Fröhvirth Mátyástól. A munkaadó szervezetek és a sárgák. Huszár Károlytól. Közhasznú tudnivalók az adás-vevésnél. Lakatos Géza dr. tól. Bitófák beszéde. Költemény. Szepessy Lászlótól. A gazda és cselédközötti jogviszony. Szalánczy Andortól. Új törvények. Lakatos Géza dr. tól. Az ipari munkások helyzete. Fröhvirth Mátyástól. A választói jog nálunk és a külföldön. Szalánczy Andortól. Az alkoholizmus. Dr. Giesswein Sándortól.

3. Hivatalos rész. Szövetségünk tisztikara. Egyesületek. Szakszervezetek. Titkári jelentés.

Ezenkívül számos más érdekes közlemények, továbbá sok kitűnő kép teszi érdekes közlemények, továbbá sok kitűnő kép teszi érdekessé és változatosá a Naptárt.

Ne vegyünk más naptárt, csak a miénkét.

Megrendelhető az „Igaz Szó” kiadóhivatalában.

Egy darab ára — — 60 fillér.

10-200 ig — — 50 „

200 on felül — — 40 „ darabja.

Mindenkinek tudnia kell,

hogy

Krécsi A. Nándor könyv- és papírkereskedésében

Kunetz áruház mellett

a nagy karácsonyi könyvvásár megkezdődött.

Képeskönyvek, meséskönyvek, ifjúsági elbeszélések, ajándéktárgyak

mélyen leszállított árban kaphatók.

A titeli hullámsír.

Röviden megemlékeztek a lapok azon szerencsétlenségről, mely Titelnél a Tisza hullámain történt. Tudósítónktól a szerencsétlenségről ma a következő részletes tudósítást kaptuk:

A Tisza partján partvédelmi munkálatok folynak. Az ötös számú uszályhajó személyzete, négy ember Matheisz Antalné, Bötz Adám, Szekulyka Antal és Bauer Konrád a napi munkától elfáradtan, a kormányosi fülkében vacsorához készülődtek. Zivataros, sötét, novemberi est volt.

Matheisz Antalné a konyhában egyszerre csak elkiáltotta magát:

— Jön a víz! Meneküljünk!

A pihenő hajósok riadtan ugrottak fel helyeikről és a fülke kijáratára siettek. Amikor kiértek a hajó fedélzetére, teljes borzalmasságában látták a veszélyt. A hajó fele már víz alatt állt és a nehéz kövek pillanatnyi gyorsasággal húzták le a járművet.

A hajósok egyike, Bötz Adám leakarta oldani a mentő-csonakot, de az összefagyott kötelet nem tudta leoldani a hajóról. Nem maradt egyéb hátra, mint leugrani a vízbe és így keresni menekülést. Vakmerő kísérletét siker koronázta, a hideg ár dacára kiszórt a partra és megmenekült.

A másik három ember ezalatt kétségbeesett, meddő harcot vívott a jég hideg hullámokkal. Ok valószínűleg nem merték követni Bötz példáját és más menekülési módot kerestek.

De hiába való volt minden. A hajó mindalább és alább süllyedt, a hajósok egyre jobban merültek el a vízben. Vérfagyasztó, borzalmas látvány lehetett, amikor a hajósok lépésről lépésre látták közeledni a halált. A jeges víz már elérte testüket, vállaikat, a fejüket és ők tehetetlenül vergődve, ép elmével, a tudatosság, a vég rémes gyötrelmei közepette merültek el a Tisza szöke hullámai között.

A megmenekült Bötz Adám az éjjelt egy közeli tanyán töltötte, majd reggel elindult Rudifsgnádra, ahol a szerencsétlenségről jelentést tett a községelöljáróságnak, amely nyomban értesítette a történetekről Adámffy mérnököt és Lowieser Imre főszolgabíró, akik, most folytatják a vizsgálatot.

Grossmann és Freundék többi gőzösei és hajói ma érkeztek meg Titelre és most megfogják próbálni, az elsüllyedt hajó kimentését. Ha ez nem lesz lehetséges, úgy dinamittal robbantják szét a hajó kötőmögét amely így veszélyes forgalmi akadályt képez.

A hajó kajuttjében, apró jégkristályok között pedig egy asszony és két férfi alussza örök álmait a hideg hullámsírban...

HIREK.

Munkaközvetítés.

Két női cipészegéd, kik a francia sarok és a varrott munkákhoz értenek, állandó alkalmazást nyerhet Walient József női cipésznél Zomborban
Női szabósághoz angol munkára, tanone felvétetik Szabadkán, Barth Henriknél I. kör, 68. sz.
Szabó kismunkások kerestetnek zombori előkelő cégekhez.

Borbélyegéd kerestetik Zomborba állandó alkalmazásra. Bővebbet kiadóhivatalunkban.

Kályhastanoncok kerestetnek négy évi tanulói díjra, teljes ellátással Zomborba, Ugrý István kályháshoz.

Fiutanoncközvetítés. Kerestetnek az újdéki mesterek részéről négy évi ellátásra a következő iparágakra tanoncok: kefékötő, kőfaragó, mozaik, asztalos, oltárépítő asztalos, aranyozó, kéményseprő, könyvkötő, sütő, mézesbábos, kalapos, kötélfontó és üvegkereskedő. Díj nélkül közvetít.

Az újdéki ker. szoc. egyesület.

Tájékoztató.

November 28. és 29. Az apácák tanintézetének műkedvelői előadása a szent Erzsébet szobor alapja javára.

December 5. A dalegyesület hangversenye a Gaal síremlék javára, a Pest-szállodában.

Országos vásár. Szegeden november 29-től kezdve egy hétiig.

— A Katholikus népkonyha egy éve.

A szent Antalról nevezett katolikus népkonyha egy év alatt 11154 koronát költött a jótékonyra. Ezen összeghez a Szent-Ferencz-rendi szerzetesek 10788 koronával járultak. Adakoztak a népkonyhára: a leányegylet 100 koronát, a szerb dalárda 20 koronát, a helybeli pénzügyintézetek 170 koronát. Gyűjtő iven befolyt 1245 kor. 45 fillér, a a népünnepély jövedelme 1191 kor. 32 fillér, természetbeni adományok 88 kor. 60 fillér. A népkonyha kamatozó tőkéje 19949 kor. 43 fillér.

— Közös tengerészeti miniszterium.

Az „Il Piccolo” pólai értesítése szerint, ott biztos forrásból híre jár, hogy Ausztria-Magyarországon közös tengerészeti miniszteriumot szerveznek. Az új miniszteriumot a legrövidebb idő alatt életbe léptetik, amivel egyidejűleg a hadügyminiszterium tengerészeti osztályát megszüntetik. A pólai kikötőparancsnokság helyébe tengerészeti parancsnokság lép, melynek élén Jedina ellentengernagy fog állani. A pólai erődparancsnokságot elválasztják a kikötőparancsnokságtól és élére egy altábornagyot vagy tábornagyot állítanak.

— A dalegyesület a Gaal síremlék javára.

A szabadkai dalegyesület december hó 5 én a Pest-szálloda összes termeiben Gaal Ferenc síremlékének javára, dr. Deesy Dezsőné, Szabados Ilonka urnő és a fi-harmoniai társaság tagjainak közreműködésével hangversenyt rendez. Belépti-jegy 3 kor., alapító és pártoló tagok belépti jegye 2 korona.

— Ügyvédek vacsorája.

A szabadkai ügyvédi kar folyó hó 28-dikán a nemzeti kaszinó helyiségében ügyvédi vacsorát rendez.

— A vadászati törvény hibája.

A szegény embert még az ág is húzza. Ezt mondja a példaszó és igaza van. A kis földdel bíró ember még ott is rövidséget szenved, a hol a 200 holdon felüli birtok gazdája illetéktelen hasznot húz. Ezt teszi az érvényben lévő vadászati törvény. A sokféle bajok és vizzásságok között ez a törvény annyira elbuvik, hogy fonáksága alig tűnik fel valaki előtt. Már pedig, ami igazságtalan, az igazságtalan: tessék eltüntetni és helyébe megfelelőbbet alkotni. Hódmezővásárhely város törvényhatósági bizottságának közgyűlésén egy bizottsági tag felvetette a vadászati törvény kérdését és indítványt adott be, hogy a vadászati törvény módosítása iránt indítson országos mozgalmat a törvényhatóság. Az eszme jó. Mert tény, hogy a vadászati törvény hibás, mert rendelkezése értelmében önálló vadászterületet csak legalább 200 hold területű és egy tagban levő birtok képezhet, ha ennél kevesebb csak fél holdal is, — ha nincs belterjes kultura rajta — közvadászterületbe számítatik. A közvadászterületeket a község — illetve a város adja bérbe, a bérösszegeket az adók csökkentésére fordítja. Már most ebből az következik, hogy míg az ezerholdasok maguk használják a területüket, maguk pénzelnék belőle addig a kis földek tulajdonosait ettől is megfosztják s amit az ő kis földjük vadászati joga jövedelmez, abból arány szerint csökken a nagybirtokosok adója is, ami pedig mindig kisebb, mint a kis földé. Ennek a mizériának eltüntetését célozza a hódmezővásárhelyi indítvány, mely mindenestre megérkezik Szabadka törvényhatóságához is. Reméljük hogy városunk szintén helyenvalónak találja az egészséges eszmét és hasonló jelentőségű feliratot intéz annak idején a kormányhoz.

— Az óbecsei róm. kath. földmives ifjúsági egylet 1908 évi november hó 29-én

december hó 6., 8., 13., 26-án és 1909. évi január hó 1-én napján, az egyleti helyiségben karácsonyi színelőadásokat rendez. Az előadások műsora a következő: A megkerült gyermekek. Karácsonyi pásztorjáték. Szereplő személyek: Klimek Mária, Domonkos András, Domonkos János, Oszlár András, Oszlár Flóri Kurin János, Bukovics István Ordög József, Vidics Ferenc, Domonkos János, Tóth Béla, Józsa Károly, Kádás Ferenc, Uborka Mihály, Tüski Ferenc, Varnyu Mihály, Farkas Mária, Varnyu Viktoria, Kovács

Ferenc, Simovics Lajos, Béri Pál. A Betlehemi Bakter. Karácsonyi pásztorjáték. Irta Szabó János. Szereplő személyek: Sánta Gizella, Kardos Mihály, Tüski Katalin, Ordög Boldizsár, Kis Ferenc, Kóródi József, Rumincsik János, Miló Pál, Mucsi Lázár, Bálint Verona, Rákosi Viktória, Róka Katalin, Beretka János, Mucsi József.

— **Erdőri kinevezés.** Smuk György, somogy megyei járási erdőőr a szabadkai, görbetői erdőri kerületbe városi erdőőrnek nevezték ki.

— **Lueger — belső titkos tanácsos.** A N. W. Tagblatt közli, hogy a király az uralkodói jubileum alkalmából Luegert valószínűleg belső titkos tanácsossá nevezi ki. A kinevezés az osztrák hivatalos lap december másodikik számában fog megjelenni.

— **Az állami alkalmazottak özvegyeinek nyugdíja.** A közigazgatási bíróság általános közigazgatási osztályából nagyfontosságú és ezeket érintő, elvi jelentőségű döntvény került ki legutóbb. A döntés azon állami hivatalnokok és egyéb alkalmazottak özvegyeit érdekli, akiknek férje a követelt tisztsági évi betöltése előtt halt meg. Ezeknek az özvegyeknek száma közel jár, sőt tán meg is haladja az egész országban a huszezret. Eddig férjük szolgálati ideje révén az ily özvegyek csak végkielégítést kaptak, nyugdíjat nem. Ezentúl ők is nyugdíj jogosultak lesznek, mert a közigazgatási bíróság most említett döntvényében kimondotta, hogy mindazon állami alkalmazott után is, aki legalább öt évet szolgált, az özvegy nyugdíjra jogosult, nem mint eddigelé, csak egyszer mindenkor végkielégítésre.

— **Megfagyott ember.** Kiskunhalasról táviratilag értesítették rendőrségünket, hogy a füzéresi pusztán egy 30—40 évesnek látszó ember megfagyott hulláját találták. Itt valószínűnek tartják, hogy a talált hulla Kovács Péter, szabadkai jómódú gazdaember hullája, aki gyengeelméjű volt és hazulról már szombaton eltűnt. Annyit kiderítettek, hogy Kovács Szabadról vasuton utazott el s a Göböl járási állomásnál kiszállt, ahonnan azután eltévedt.

— **Modern lakás.** — Az ipar és izlés fejlődésével a lakás berendezés is teljesen átalakult. A régi díszes és kényelmetlen butorok helyébe, sima, egyszerű, de nemes stylek léptek, amelyeknek művészete színezet és rajzokban domborodik ki. Kivételben pedig a finomabb és tartosabb teljesen kiszorítja a silány tákolmányokat, ami a vevőközönség javára esik, mivel ha drágább is a berendezés de évekig kellemes otthont nyújt — míg a vásári cifra butoroknál a diszek lehullva örökös bosszúságnak voltak okozói.

Nagy szerepet játszik a modern berendezésnél a különleges fanemek és tömörfából készült butorok, mely utóbbiak az egyszerű polgári igényeket teljesen kielégítik és mégis némi művészetet visznek a lakásba, különösen ha a kiegészítő részek, mint pl. függöny, szőnyeg, lámpa, falfestés is összhangba van hozzá.

Hogy mindez csak kiváló képzettségű szakember és tervező által érhető el, nem is kell hangsúlyoznunk, miért is örömmel vesszünk tudomást, hogy városunkban egy ily kiváló szakember, mint Tábori Gábor, aki eddig az ország első vállalatai élén működött, telepedett meg.

Felhívjuk a t. olvasóink figyelmét Tábori Gábor Lakásberendezési vállalatára, akinek Kossuth utca 21. szám I. emeleten levő mintá termekben mindenkor világotított készletet találhat a legizlésebb butorokban.

— **Örökösök kerestetnek** Aki a zomborban elhalt Marton Ferenc és Langhammer Anna gyermekei közül Jánost, Gusztávot, Máriát vagy Rozáliát ismeri s tartózkodási helyüket tudja, sürgősen jelentse be Sztoliscs István városi adótitkárnál (Zombor). A gyermekek örökösödési ügyben kerestetnek s a feljelentő illő jutalomban részesül.

— **Tolvaj iparossegéd.** Bénis Istvánné panaszt emelt a rendőrségnél, hogy Sefesics István nevű segéde 12 koronát és egy tárgyat ellopt és munkakönyvének hátrahagyásával megszökött.

— **Laudate Dominum.** Hangjegyes ének és imakönyv az ifjuság számára Kersch Mihálytól. Egész vászonba kötve 80 fillér. Kapható a Szt. Antal nyomdában Szabadkán.

Keresztények csak keresztényeknél vásároljatok.

Háboru.

— A redakcióban. —

Szerkesztő: Semmi. Megint semmi. Ez már mégis borzasztó. A szerbek legalább fel tudnak mutatni egy lovasági kardot és egy vörös katonasípkát. De nálunk semmi.

Riporter: De kérem szerkesztő ur, hát a felemelt békelétszám, az semmi?

Sz.: Még annál is kevesebb. Mert látja barátom, ez egyenesen ellene mond a háboru lehetőségének is.

R.: Hogyan?

Sz.: Hát úgy, hogy eddig egyszerű békelétszámunk volt. Most azután, hogy még biztosabb legyen a béke, felemeltük a békelétszámot.

R.: Ez igaz. De hát ha a szárazon felemelt békelétszámunk békénk van, annál harciasabbak vagyunk a vizen. Ott vannak a monitorok.

Sz.: No hallja! Azokat a monitorokat bepakolhatja, beszóhatja és hordóba teheti. Sőt be is pácolhatja. Híz azok már befagytak.

R.: Tehát mit tegyünk?

Sz.: Ez itt a kérdés. Mert az olvasók szeretik ugyan a békét, de amellet szívesen olvassák a háborus híreket is.

R.: Van egy eszmém.

Sz.: Erről magára ismerek. Es mi az eszme?

R.: A haditengerészet. A haditengerészetel még nem operáltunk. Mit szólna hozzá mester, ha néhány hadihajót elindítanánk Montenegró ellen. Ez nem jár semmi veszéllyel és olyan szép.

Sz.: A hadihajók ellen nincs kifogásom. Csak egyre vigyázzon. Nevezetesen: ha a hadihajókat mozgósítja és a fekete hegyek bösz fiai ellen küldi, vigyázzon, hogy a nyilvántartás pontos legyen. Vagyis, ne küldjön ki több hajót, mint amennyi van.

R.: Mester, ezt nem egészen értem.

Sz.: Elhiszem. Mert maga még az orosz-japán háborut nem küzdötte végig, mint én.

R.: Az orosz-japán háborut?

Sz.: Igen. Akkor ugyanis elkezdtek a redakcióban sülyeszteni az orosz hajókat és miután az olvasóknak az nagyon megtetszett, muszáj volt mindig új és mindig több csatahajót elsülyeszteni. A végén már éppen tizszer annyi csatahajót sülyesztettünk a tenger fenekére, mint a mennyi a világon együttvéve van. Hát azért mondom barátom, hogy óvatosan kell elbánni a hadihajókkal. Pontos evidencia szükséges.

R.: Lesz rá gondom.

A csendes Oceán szigetvilága

VOJNICH OSZKÁR utijegyzetei.

Eredeti fénykép felvételekkel.

Ara: füzve 10 korona, kötve 12 korona.

Most jelent meg az 1909-ik évre szóló

Mikszáth-féle ALMANACH

legkedveltebb magyar könyv pompás díszkötésben ára 2 korona. Kapható:

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésében

SZABADKÁN, FÖTÉR.

Megtört gonosztévő.

Az emberiség bünkrónikájában ritka és lélekemelő jelenség: a megtört a bünbánó gonosztévő. Az gyakran megessik, hogy még a legmegrögzöttebb gonoszak is, a bizonyító érvek sulya alatt mintegy megszügyenítette, mindent őszintén bevallanak, de az mégis ritkaság számba megy, hogy az ily megátalkodott bünös őszinte bünbánatot is mutatna.

Ilyen gonosztévő került hurokra Zomborban a vasárnapi vásáron. Neve: Gibicz János. A rendőrség zsebmetszésen érte s mint ilyen Zablonzky rendőrkapitány elé vitte. Itt vagy félnapig mindent konokul tagadott s Lakatos Ferencnek adta ki ma-

gát. A rendőrkapitány azonban felismervén benne a már rég körözött Gibicz Jánost, ki tavaly februárban negyedmagával szökött meg a nagykanizsai kir. törvényszéki fogházból, minden gonoszságát szemébe vágta s ő a bizonyító érvek sulya alatt megszügyenítette és megtörve bünbánó hangon minden gonosztettét bevallotta. A többi között azt is, hogy nemrég a folytonos lelkiismeretfurdalás miatt már el is indult a rendőrség felé, hogy önmagát feljelentse, utközben azonban még egyszer meggondolta magát s folytatta régi bünös életmódját. Önéleplezéseiben egy eddigelé igen titkosatos bünényről is lerántotta a leplet.

Olvasóink talán még emlékeznek, hogy a nyár folyamán a zenta-szegedi vonalon a paphalmi megálló közelében két ismeretlen tettes Kovács Katona Sándor fiktői lakost kirabolni akarván, sulyosan megsebesítette, a robogó vonatról leugrott s így megmenekült az igazságszolgáltatás sújtó keze alól. Az egyik tettes Gibicz János önvallo-mása szerint ő maga volt.

Kihallgatás után a rendőrség a szökevény rabot a zombori kir. törvényszéki fogházba kísérte, honnan az átszállítási eljárás befejeztével ismét a nagykanizsai fogház lakói közé lesz internálva.

Ne járjunk olyan sörcsarnokokba, vendéglőkbe és kávé-

házakba, hol a .: nem találjuk.

BÁCSKAI NAPLÓT

INNEN-ONNAN.

Ez a jelenet Szabadkán a vasárnap délutáni korzón, a humor e bő területén történt. Egy baka hosszú ideig kerülgette a legszebb szobaciacák egyikét. Nagyon szeretett volna vele szóba elegyedni, de nem tudta, hogyan kezdje. Az időjárásról és hasonló sablonos dolgokról nem akart beszélni. Egyszerre merészen a nőcskéhez lépett és ezt mondta:

— Mondja csak nagysád, melyik ténsasszonynál szolgál?

SZINHÁZ.

Bolond.

Rákosi Jenőnek és Szabados Bélának ez a drámai motivumokban bővelkedő operettje már nem új a szabadkai színházlátogató közönség előtt; mégis úgy tapasztaltuk, mintha az újdonság ingerével hatott és a jó előadás eléggé felmelegítette volna közönségünknek nap-nap mellett tapasztalható közönyét. A darab főbb szereplői közül Honti Elmát ma láttuk először elemében. Játéka és éneke egyformán tetszett. Mintha csak kieserlített volna; ez egyszer lámpalázmentesen játszott és énekelt. Mellette első helyen kell megemlékeznünk Nagy Gyuláról, aki a bölcselkedő bolondot és a szerelemföltés által igazán megőrült bohócot bravúrral játszotta meg. Jók voltak még Nagy Imre, B. Szabó, Szigeti és Szalontai Ferike. Az apróbb epizód szereplők szintén jól játszottak. A szép zenét kivételesen ma jól játszta a zenekar. Karok is meglehetősen összhangban énekeltek.

M ű s o r :

Csütörtök: Bolond.

Péntek: Bőregér.

Szombat: Nóra.

Vasárnap d. u.: Vig özvegy. Este: Tatárjárás.

Ismerőseink körében terjeszszük a „BÁCSKAI NAPLÓT.”

Elsőrendű makói
vöröshagyma
és fagymentes
BURGONYA
bármily mennyiségben kapható
Czigler Gyulánál
Szabadka. 644-5-3

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre való fekete, szintartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezen túl is megrendelőimnek teljes bizalmát és megaláztatását kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban vállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő *Balog György-féle ház*. Vesselényi-ut.

Hadnagy István.

papi és polgári szabó.

159-112

Sütőde áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy helyben, II-ik körben levő

SÜTŐDÉMET

VI. kör, Petőfi-utca (baromfi-piac sarok) saját házamba

helyeztem át,

hol azt a mai kornak teljesen megfelelően rendeztem be és naponta többször friss sütemény, fehér és rozskenyér kapható.

A közönség részére sütés naponta kétszer, reggel 7 órakor és d. e. 10 órakor. Hétfőn sütés d. e. egyszer 10 órakor.

Elsőrendű gőzmalmi liszt eladás.

A n. é. közönség jóindulatába ajánlva magamat, maradok teljes tisztelettel

Kunzabó Mihály

488-43-32

sütőmester.

Színházi előadás után

KABARÉ

az „Otthon“ kávéházban.

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz
lapunk kiadóhivatala

Rákóczi-utca 20. szám.

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és Kereskedőket.

Abrasich Mihály

bádogos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 83.

Balázs Piri Kálmán

szíjgyártó és nyerges. Szabadka, VI. kör, Halasi-ut 210. szám.

Csajkás Lajos

órás és ékszerész. Szabadka, VI. kör, Deák-utca 18. szám, Szombathy Károly fényképész mellett.

Dániel A. József

cserépkályharaktára. Szabadka, VI., Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Deák István

épület-műlakatos és gépjavító üzlete Szabadkán, Kállay Albert-utca, Prokesch-palota. Elvállal épület-ajtók és ablakvasalást, rácsokat, sírkereteket, szivattyus kutakat, varrógépek és kerékpárok szakszerű javítását, szobacsengők és telefon bevezetést és javítást.

Fekete Dezső és Társai

Palatinus-Bartus. kőfaragó és szobrász Szabadka, I. kör, Deák-utca 68. sz.

Fekete, Temunovits és Társai

kézmű- és divatáru kereskedése. Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefonszám 371. Legelőbb bevásárlási forrás.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3. Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85. Telefonszám 381.

Fuszek M. utóda Amon Irma

virágesarnoka. Szabadka, I. kör, Egressy-utca, a színház mellett.

Gál Péter

disztemetkezési vállalkozó. Szabadka, VI. kör, Deák-utca 4. szám.

Gálik János

bádogosmester. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa

varrógép- és kerékpár-kereskedése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzsébet

női kalapárus. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 22. szám.

Kuthy György fiai

húscsarnoka. Szabadka, I. kör, Deák-utca 64. szám.

Milánkovics András

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VI., Deák-utca 18. Telefonsz. 377.

Moldoványi József

disztemetkezési vállalkozó. Szabadka, VI. kör, Deák-utca 5.

Morvai Antal és Novák Mihály

motorerőre berendezett márvány-, mozaik- és cementáru-gyára. Szabadka, (VIII. kör, Erzsébet-utca, a vasúti indóházzal szemben).

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-utca 22.

Siflis Gyula

hentesáru-üzlete és füstöldéje. Szabadka, VI. kör, Deák-utca 1-2.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-utca.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-utca 3.

Sztipics Albert

épület- és műlakatos. Szabadka, VI. kör, Petőfi-utca 80-ik szám (Dohány-féle ház).

Tumbász Ferenc

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Vukovits Gerő

norinbergi-, rövid-, diszmű-, női- és uridivatáru-üzlet. Szabadka, I., Deák-utca, Vermes-féle házban.

ÉRTESÍTÉS

arról, hogy Szabadkán, Kossuth-u. 21. szám, I. em.

:: :: (Dimitrievits-féle ház) :: ::

Modern lakásberendezési vállalatot nyitottam.

Minta-Butor Termeimben

egyszerű polgári, valamint a legkiválóbb izlést is

kielégítő, állandóan változó

Butorkiállítást

rendezek. A raktáron levő ebédlő, háló, úriszoba és kárpitozott butorokon kívül rendeléseket saját,

:: vagy adott tervek szerint elfogadok. ::

TÁBORY GÁBOR

:: :: Iparművészeti tervező. :: ::

Asztalos! Kárpitos! Diszitó!

641-5-2